■ Útvar hodnoty za peniaze

Ministerstvo financií SR / www.finance.gov.sk/uhp

Hodnota za peniaze projektu

Efektívnymi Službami K Občanovi - 2

júl 2018

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Upozornenie Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k pripravovanému projektu v zmysle uznesenia vlády SR č. 471/2017, úloha C.2. Hodnotenie pripravili Štefan Kišš, Martin Krok a Juraj Mach na základe štúdie uskutočniteľnosti projektu a Revízie výdavkov na politiky zamestnanosti a sociálne politiky. 2

Zhrnutie

- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny plánuje projektom Efektívnymi službami k občanovi 2 (ESKO 2) doplnenie nových technológii a funkcionalít na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny (UPSVR) za 36 mil. eur s DPH
- Cieľom je poskytovať pre klienta adresné a komplexné služby na jednom mieste a efektívnejšie umiestnenie uchádzača o zamestnanie (UoZ)
- Jedným z hlavných častí projektu ESKO 2 je využitie dát na profiláciu klienta a jeho efektívnejšie umiestnenie do zamestnania. Údaje z existujúcich rezortných interných systémov, iných orgánov verejnej moci (napr. Sociálna poisťovňa) a Big data budú použité na prepájanie profilov uchádzačov o zamestnanie s ponukami a taktiež na mapovanie vzdelania a praktických skúsenosti pre potreby ekonomiky.
- Big data spolu s dátami interných systémov UPSVaR budú použité na poskytovanie kvalitnejších informácií a doporučení pre MŠVVŠ a MPSVR SR na zlepšenie požiadaviek na vzdelávanie.
- Revízia výdavkov na zamestnanosť a sociálne politiky odhaduje prínosy projektu ESKO 2
  z efektívnejšieho umiesťovania zamestnancov na trhu práce na 8,6 mil. eur ročne. Na základe
  predložených údajov očakávame, že projekt dosiahne pozitívny pomer prínosov a nákladov 1,5.
  Ďalšie prínosy z lepšej informovanosti klientov a efektívnejšieho fungovania úradov práce neboli
  kvantifikované.

Odporúčania

- Spodrobniť rozpočet na obstaranie a prevádzku informačných systémov v rámci prípravy predpokladanej hodnoty zákazky (PHZ) a predložiť ho Útvaru hodnoty za peniaze (ÚHP).
- Merať a odpočtovať prínosy lepšieho cielenia aktívnych opatrení trhu práce a profilácie klientov.

Ciele projektu

Cieľom projektu je budovanie proklientsky orientovanej štátnej správy v oblasti zamestnanosti tak, aby poskytované služby boli dostupné, adresné a komplexné, so snahou riešiť životné situácie občana na jednom mieste. Modernizácia úradov PSVR a UPSVaR v súlade s potrebami a požiadavkami trhu práce skráti dobu nezamestnanosti a povedie k spokojnosti klienta a zamestnanca.

ESKO 2 plánuje tieto ciele dosiahnuť v prevažnej miere doplnením nových technológii (komunikačné kanály, aplikačné programové vybavenie, technológia pre big data,...), doplnením funkcionality v existujúcich informačných systémoch a zabezpečením procesu kontinuálneho vzdelávania pracovníkov úradov PSVR a UPSVaR.

Analýza alternatív

Štúdia uskutočniteľnosti posudzuje alternatívy samostatne pre každú aktivitu projektu. Pre každú aktivitu vyberá najvhodnejšiu alternatívu na základe najnižších nákladov, ktoré boli pre jednotlivé alternatívy porovnané v Štúdii uskutočniteľnosti (ŠU). Alternatívne riešenia popísané v ŠU sa týkajú hlavne riešení súvisiacich s poskytovaním Služieb pre klientov. V prípade doplnenia ďalšieho vybavenia pre úrady práce nie sú zvažované alternatívy vzhľadom na skutočnosť, že potreba doplnenia technologického vybavenia vyplýva z už realizovaných výstupov projektu ESKO. Počas prípravy projektu došlo k úpravám v posúdení alternatív. Kiosk na tlač dokumentov bol z projektu vypustený a nie je súčasťou žiadosti o NFP.

Tabuľka 1: Alternatívy riešenia ESKO 2

	Aktivita	Alternatíva 1	Alternatíva 2	Alternatíva 3		
1	Integračná platforma	Obstaranie novej integračnej platformy	Využitie integračnej platformy MPSVR SR			
2	Call centrum	Call centrum ako SaaS	Využitie vlastných zdrojov			
3	Kiosk na tlač dokumentov *	Slovenská pošta	Obecné úrady	-		
4	Doplnenie vybavenia pre úrady práce	Pokračovať s dopĺňaním čítačiek čiarových kódov	Nové kiosky dodávať s čítačkou eID kariet	-		
5	Centrum podpory pre interných zamestnancov **	Nákup infraštruktúry v rámci implementácie podprojektu Centra podpory	Použitie infraštruktúry call centra (+ doplnenie špecifických modulov)	Použitie infraštruktúry MPSVR SR		
6	Technológia využívajúca priestory dátového centra (DC)	DC MPSVR SR	Hosting od poskytovateľa DC služieb	Vládny cloud		

^{*} Kiosk na tlač dokumentov bol z projektu vypustený

Zdroj: ŠU ESKO 2

V prípade centra podpory pre interných zamestnancov je v popise budúceho stavu a v cenovej kalkulácií zvažovaná alternatíva nákupu infraštruktúry v rámci implementácie podprojektu. UPSVaR potvrdilo, že výber tejto alternatívy v štúdii uskutočniteľnosti nie je záväzný pre budúceho dodávateľa a finálna alternatíva pre realizáciu bude zvolená v neskorších fázach projektu. Odporúčame, aby ako hlavné kritérium výberu alternatívy pre zriadenie centra podpory bola najnižšia cena.

Ekonomické hodnotenie

Pomer prínosov a nákladov projektu odhadujeme na 1,5. Projekt nemá formálne spracovanú analýzu nákladov a prínosov (CBA). Prínosy projektu boli kvantifikované v Revízii výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky na 8,6 mil. eur ročne. V ŠU nie je spracovaný podrobný rozpočet projektu, ktorý odporúčame doplniť v rámci prípravy PHZ a predložiť ho ÚHP.

Náklady nie sú popísané v dostatočnej miere detailu a nie je možné ich overiť. Náklady na vývoj aplikácií nie sú rozpracované podľa aktivít a človekodní. Náklady na nákup SW sú rozpočtované iba na celý balík, bez bližšieho detailu. Náklady minimálnej alternatívy nie sú vyčíslené. Odhad nákladov bol realizovaný porovnaním nákladov na realizáciu predmetov zákazky obdobného rozsahu v minulosti. Pred vyhlásením verejného obstarávania bude stanovená hodnota projektu prieskumom trhu. UPSVaR sa zaviazalo prieskum následne doložiť pre potreby posúdenia efektívnosti a hospodárnosti. Súčasťou prieskumu bude tiež požiadavka na určenie odhadu človekodní na vývoj a určenie jednotkových cien. Odporúčame v ďalších fázach projektu, už pred prieskumom trhu, spodrobňovať rozpočet.

Tabuľka 2: Náklady projektu ESKO 2 (v eurách)

Skupina výdavkov	Náklady s DPH
Samostatné hnuteľné veci	10 923 078
Zásoby	2 475 913
Softvér	21 108 914
Ostatné služby	1 475 836
Spolu	35 983 741
	Zdroi: ŠU ESKO 2

Projektu chýba kvantifikácia prevádzkových nákladov informačných systémov na dobu 10 rokov. V súlade s bežnou praxou ich preto odhadujeme na 10% vybraných investičných nákladov ročne. Zároveň odporúčame, aby zhotoviteľ projektu kalkuláciu doplnil. Nárast ostatných nákladov na prevádzku úradov práce sa neočakáva.

Prínosy boli kvantifikované v rámci Revízie výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky. Vďaka lepšiemu cieleniu aktívnych opatrení trhu práce a profilácii klientov je očakávaná úspora 8,6 mil. eur ročne. Lepšie cielenie aktívnych opatrení trhu práce by mohlo zvýšiť počet nezamestnaných uchádzačov úspešne umiestnených na trh práce takmer o polovicu. Profilácia uchádzačov o zamestnanie a následné poskytovanie

^{**} Najvhodnejšia alternatíva bude zvolená v neskorších fázach projektu

aktívnych opatrení trhu práce podľa jednotlivých charakteristík zvýši úspešnosť umiestnenia uchádzačov o zamestnanie na trh práce. Pri priemerných nákladoch na jedného nezamestnaného vo výške 1 214 eur by dodatočné umiestnenia UoZ predstavovali úsporu približne 8,6 mil. eur ročne.

Očakávame, že projekt dosiahne pozitívnu spoločensko-ekonomickú návratnosť. Pomer prínosov a nákladov odhadujeme na 5 pri štandardnej ekonomickej životnosti informačných systémov a technológií 10 rokov (v súlade s metodikou pre hodnotenie IT projektov). Ďalšie prínosy z lepšej informovanosti klientov a efektívnejšieho fungovania úradov práce neboli kvantifikované.

Tabuľka 3. Prínosy a náklady projektu

mil. eur bez DPH	Súčasná hodnota	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Náklady projektu	25,4	26,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prevádzkové náklady IS	13,0	0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Náklady spolu	38,4	26,7	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Prínosy	58,2	0	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6
Netto prínosy	19,8	-26,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Prínosy / náklady	1,5										

Zdroj: UPSVaR, Revízia výdavkov, vlastné výpočty

Analýza citlivosti

Potenciálne riziká pre realizáciu projektu sú najmä prekročenie plánovaných nákladov a nedostatočné naplnenie prínosov vďaka profilácii klientov. Napriek tomu, že prínosy profilácie klientov sú vypočítané realisticky, existuje riziko, že nebudú dosiahnuté v dostatočnej miere. Rizikovým môže byť najmä nedostatočné naplnenie profilu dátami o uchádzačovi a tiež geografická rozdielnosť trhu práce a miery nezamestnanosti na Slovensku. Problém pre implementáciu by mohli predstavovať regionálne rozdiely a dobrovoľnosť účasti. Prínosy je nutné priebežne monitorovať a odpočtovať.

Keďže rozpočet nie je spracovaný v dostatočnej miere detailu, existuje riziko možného predraženia nákladov na vývoj softvéru a aplikácií. Pre čo najväčšiu možnú minimalizáciu rizika odporúčame dopracovať rozpočet do väčšej miery detailu a čo najpresnejšie určiť jednotkové náklady všetkých položiek rozpočtu. Taktiež odporúčame v rámci prípravy predpokladanej hodnoty zákazky spodrobniť rozpočet a predložiť ho Útvaru hodnoty za peniaze.